

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز
مدیریت پرستاری

شیوه نامه خدمات سلامت کارکنان

تهیه و تنظیم :

سیما فیض اله زاده (مدیر پرستاری دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی البرز)

الهام ابراهیم زاده (کارشناس مدیریت پرستاری دانشگاه)

تاریخ تنظیم : مرداد ۱۳۹۷

کد شیوه نامه : Ra.He.97.6

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز
مدیریت پرستاری

فهرست :

مقدمه	۳
هدف کلی - هدف اختصاصی	۶
ویژگی های نظام مراقبت سلامت	۸
فعالیت های موضوع برنامه سلامت	۱۰
استاندارد شماره یک	۱۲
استاندارد شمار دو- تغذیه	۱۳
استاندارد شماره سه - فعالیت بدنی	۱۵
استاندارد شماره چهار - دخانیات	۱۷
استاندارد شماره پنج - سلامت روان	۱۸
استاندارد شماره شش - محیط کار	۲۰
استاندارد شماره هفت - خطر سنجی قلبی	۲۱
استاندارد شماره هشت - علام بیماریهای مهم	۲۲
استاندارد شماره نه - بیماریهای قابل پیشگیری	۲۳
استانداردهای شماره ده - سلامت محیط کار	۲۴
چک لیست ارزیابی استاندارد شماره ده	۲۵

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز
مدیریت پرستاری

مقدمه :

نیروی کار ، بازوی کارآمد و مولد هر کشور بوده و نظام مدیریتی از توانمندی های ذهنی ، جسمی و روانی آنها برای نیازهای توسعه و پیشرفت جامعه بهره برده و به همین منظور حفظ سلامت شاغلین اهمیت ویژه ای داشته و یکی از شاخص های مهم توسعه یافتگی محسوب می شود .

نتایج مطالعات انجام شده بیانگر تاثیر مثبت سرمایه گذاری در امر سلامت شاغلین بر افزایش بهره وری سازمانی و رشد اقتصادی است و این مسئله ، اولویت این موضوع را دوجندانه می کند . از طرف دیگر شاهد افزایش شیوع بیماریهای غیر واگیر مهمی مانند بیماریهای قلبی و عوامل خطر مرتبط با این بیماریها (مانند دیابت ، فشار خون بالا ، چربی خون بالا ، چاقی و مصرف دخانیات) در کشور هستیم و ضرورت توجه به این عوامل بر همه روشن است . با عنایت به اینکه اغلب کارکنان دولت به دلیل سبک زندگی ناسالم و کم تحرکی در معرض خطر هستند پیشگیری ، تشخیص و درمان زود هنگام بیماریها و عوامل خطر امری ضروری است . در حالیکه در کشورما برای کارگران در کارخانه ها و مراکز صنعتی ارزیابی دوره ای سلامت انجام می شود ولی تا کنون در خصوص کارکنان دولت هنوز اقدامی در سطح ملی صورت نگرفته است

لذا با توجه به اینکه کارکنان دولت علاوه بر مشکلات سلامت جسمی ، روانی و اجتماعی مختص گروه سنی ، در معرض عوامل مختلف زیان آور و محیط کار قراردارند بی شک مراقبت از سلامت کارکنان نقش مهمی در بهینه سازی ارائه خدمات به آحاد جامعه ، تکریم ارباب رجوع و افزایش کمی و کیفی در برونداد سازمانی دارد .

بر اساس ماده ۲ اساس نامه سازمان جهانی بهداشت مصوب ۱۹۴۸ میلادی سلامت یعنی برخورداری فرد از آسایش کامل جسمی ، روانی ، معنوی و اجتماعی است .

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز
مدیریت پرستاری

براساس آیین نامه اجرای طرح طبقه بندی مشاغل کارکنان دولت به ۸ رشته تقسیم می شود :

- ۱- رشته بهداشت عمومی
- ۲- اداری و مالی
- ۳- آموزشی و فرهنگی
- ۴- امور اجتماعی
- ۵- فنی و مهندسی
- ۶- فناوری اطلاعات
- ۷- خدمات
- ۸- کشاورزی
- ۹- محیط زیست

برنامه سلامت کارکنان دولت به دو مقوله معضلات سلامتی گروه سنی و سلامت عمومی و عوامل خطری که محیط کار آنها را تهدید می کند (سلامت شغلی) می پردازد

امروزه الگوی اپیرمیولوژیک بیماریها از بیماریهای عفونی واگیر دار به بیماریهای غیر واگیر تغییر کرده است بطوریکه بیماریهای قلبی و عروقی ، سرطان و حوادث ترافیکی از علل اصلی مرگ ومیر در دنیا محسوب می شود ، از طرفی تغییر شیوه زندگی ، کم تحرکی ، افزایش مصرف غذاهای پر کالری و پر نمک افزایش مصرف دخانیات و استرس ، شاهد افزایش شیوع چاقی ، بیماریهای دیابت ، فشار خون بالا و چربی خون بالا و در نهایت بیماریهای قلبی و عروقی و سرطان ها هستیم و باید به فکر پیشگیری و درمان زود هنگام این بیماریها باشیم

یکی از راهکارهای پیشگیری و کنترل بیماریهای غیر واگیر ، بررسی دوره های سلامت (periodic health assess ment) است که با شناسایی زود هنگام بیماران و افراد در معرض خطر و پیشگیری و درمان به موقع این افراد می توان کیفیت زندگی و طول عمر آنها را افزایش داد بر همین اساس ، سلامت کارکنان دولت مورد توجه قرار گرفته و تدوین بسته پایه خدمات سلامت کارکنان دولت صورت گرفت .

ضرورت سلامت کارکنان شامل گروهی از خدمات سلامت است که به منظور تامین ، حفظ و ارتقاء سلامت کارکنان دولت ارائه می گردد

خدمات سلامت کارکنان دولت شامل خدمات پیشگیری ، تشخیص ، درمان و آموزش و باز نگری می باشد

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز مدیریت پرستاری

مراقبت سلامت شامل مراقبتهای پزشکی هم هست ، مراقبت پزشکی زیر مجموعه ای از نظام مراقبت سلامت است

مراقبت پزشکی به آن دسته از خدمات فردی گفته میشود که بطور مستقیم توسط پزشک ارائه ویا از نتیجه دستورات پزشکی انجام میشود .

هدف کلی :

تامین ، حفظ و ارتقاء جسمی ، روانی و اجتماعی کارکنان وزارت خانه ها و سازمان های دولتی و دستگاههای وابسته به دولت

اهداف اختصاصی :

۱ - توانمندسازی سازمانها و کارکنان برای حفظ و ارتقاء سلامت خود

۲ - تامین بهداشت محیط کار

۳ - ارائه خدمت پیشگیری ، تشخیص و درمان بیماریها

تعاریف :

۱ - سلامت : سلامتی یعنی برخورداری فرد از آسایش کامل جسمی ، روانی ، معنوی و اجتماعی

۲ - دبیرخانه یا شورای ارتقاء سلامت : تشکلی است که ریاست آن توسط بالاترین مقام سازمان برای تعیین سیاستها و برنامه ریزی وارزشیابی خدمات سلامت در سازمان تشکیل می گردد

۳ - خود مراقبتی سازمانی : فرایندی انتخابی ، مشارکتی و فعال برای ارتقاء سلامت کارکنان ، مشتریان و تمام ذیربطان سلامت آن سازمان است

۴ - خود مراقبتی فردی: اعمال آگاهانه ای است که فرد با هدف حفاظت از سلامت خود انجام می دهد

۵ - خدمات سلامت : شامل تمامی خدمات مذکور در بسته خدمتی تعریف شده از طرف وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی با رعایت دستورالعمل های صادره و موازین علمی می باشد که شامل اقدامات آموزش سلامت ، خدمات بهداشت محیطی و مراقبتهای بهداشتی درمانی می شود

۶ - بلایای طبیعی: به مجموعه ای از حوادث زیانبار گفته می شود که منشاء انسانی نداشته و غیر قابل پیش بینی بوده ویا حداقل از مدت های طولانی قبل نمی توان وقوع آنها را پیش بینی کرد مانند: سیل، زلزله ، طوفان ، گرد باد ، سونامی ، تگرگ ، بهمن ، رعد و برق ، تغییرات شدید درجه حرارت،

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز
مدیریت پرستاری

خشکسالی. برخی از بلایای طبیعی به طور غیر مستقیم ناشی از عملکردهای انسانی مانند افزایش آلودگی هوا، گرم شدن زمین و یا سیل ناشی از تخریب جنگلها نیز جزء بلایای طبیعی می باشد.

۷ - شرایط بحران: شرایطی که تحت موقعیت های غیر مترقبه مانند انفجار، آتش سوزی، نشت مواد سمی، سیل و زلزله و ... رخ می دهد

۸ - جزء سازه ای: به اجزایی مانند دیوار، سقف و ستون در یک ساختمان می گویند

۹ - جزء غیر سازه ای: به تمام اجزاء به غیر از سقف، دیوار و ستون در یک ساختمان می گویند مانند لوازم و تجهیزات، وسایل دکوری، وسایل گرمایشی و سرمایشی، تاسیسات، چارچوب درب ها و ضمایم دیوار و...

۱۰ - سلامت شغلی: ارزیابی جسمانی و روانی کارکنان و میزان تناسب وضعیت آنان با وظایف محوله و به منظور افزایش بهره وری از یک سو و ارزیابی عوامل زیان آور محیط کار و تاثیرات آن بر سلامت جسمی و روانی از سوی دیگر می باشد.

مراکز ارائه خدمات: به تمام مراکزی که در سطح اول خدمت وجود دارند (خانه بهداشت، پایگاه سلامت و مرکز خدمات جامع سلامت)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز
مدیریت پرستاری

ویژگی های نظام مراقبت سلامت :

- ۱- مناسب بودن
- ۲- جامع بودن
- ۳- کافی بودن (ارائه خدمات متناسب با نیاز)
- ۴- فراهمی (تناسب بین تعداد کارکنان با خدمات بهداشتی)
- ۵- در دسترس بودن
- ۶- قابل پرداخت بودن هزینه خدمات
- ۷- عملی بودن از نظر روشهای اجرا ، تدارکات ، نیروی انسانی و منابع عادی

تعهدات دستگاهها / سازمانها :

- ۱- تشکیل دبیرخانه سلامت (شورای ارتقاء سلامت) واحد ارتقاء سلامت (اداره زیر ۳۰۰ نفر نیاز نمی باشد)
- ۲- تدوین واحدهای برنامه عملیاتی ارتقاء سلامت براساس راهنمای ارتقاء سلامت در محل کار
- ۳- ابلاغ برنامه سلامت سازمان و دستورالعمل اجرایی به سطوح اداری تحت پوشش
- ۴- فراهم نمودن خدمات سلامت در سازمان با استفاده از امکانات خرید خدمت با استقرار مرکز ارائه خدمات سلامت یا ارجاع کارکنان خود به مراکز ارائه خدمت
- ۵- طراحی نظام مدیریت اطلاعات برای گزارش دهی داده های برنامه های سلامت کارکنان
- ۶- طراحی و برگزاری دوره های آموزش برای سطوح مرتبط با برنامه سلامت کارکنان
- ۷- نظارت بر اجرا و ارزشیابی مستمر برنامه سلامت کارکنان دولت در سطح سازمان
- ۸- تهیه گزارش دهی روند اجرای برنامه در سازمان بصورت ۶ ماهه و ارسال به وزارت بهداشت

استانداردهای اجرای بسته خدمات سلامت کارکنان :

- ۱- استانداردهای اقدامات عمومی برای ارتقاء سلامت در سازمان
- ۲- استانداردهای تغذیه سالم و کنترل وزن
- ۳- استانداردهای فعالیت های بدنی
- ۴- استانداردهای کنترل مصرف دخانیات
- ۵- استانداردهای سلامت روان و استرس شغلی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز
مدیریت پرستاری

- ۶ - استانداردهای حوادث محیط کار ، کمکهای اولیه و تدبیر فوریتهای پزشکی
- ۷ - استانداردهای خطر سنجی قلبی (پرفشاری خون ، چربی ، قندبالا) و غربالگری سرطان های مهم
- ۸ - استانداردهای آشنایی با علایم و نشانه های بیماریهای مهم
- ۹ - استانداردهای بیماریهای قابل پیشگیری با واکسن یا دارو
- ۱۰ - استانداردهای سلامت محیط کار

حیطه بندی استانداردها :

- ۱ - استاندارد های مرتبط با مدیریت سازمان
- ۲ - استانداردهای مرتبط با ایجاد محیط حمایتی
- ۳ - استانداردهای مرتبط با آموزش و مداخلات فردی

فعالیت های موضوع برنامه جامع سلامت کارکنان به ۴ بخش کلی تقسیم میشود

الف (اجرای برنامه خود مراقبتی سازمانی شامل :

- تشکیل دبیرخانه سلامت (شورای ارتقاء سلامت)
- برگزاری کارگاه برنامه ریزی عملیاتی مشارکتی
- نیاز سنجی سلامت کارکنان
- تدوین اجرای ارزشیابی برنامه عملیاتی
- ارزیابی خود مراقبتی سازمانی

ب (اجرای برنامه آموزش ضمن خدمت کارکنان

- آموزش موازین خود مراقبتی
- آموزش تغذیه سالم
- آموزش بهداشت مواد غذایی
- آموزش فعالیت بدنی
- آموزش سلامت روان و پیشگیری از اختلالات روانی
- آموزش پیشگیری از سوء مصرف مواد و اعتیاد
- آموزش کنترل استعمال دخانیات

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز
مدیریت پرستاری

- آموزش راههای پیشگیری و کنترل بیماریها و غربالگری (بیماریهای غیر واگیر ، سکتة های قلبی و مغزی ، سرطان ، فشار خون ، دیابت ، بیماریهای مزمن ، ایدز ، بیماریهای آمیزشی ، سل و ...)
- آموزش سلامت بارداری
- آموزش سلامت دهان و دندان
- آموزش کمک های اولیه و تدبیر فوریتها
- آموزش آمادگی در بلایا و کاهش آسیب در زمان بروز بلایا طبیعی
- آموزش اصول ارگونومی

ج) ارائه خدمات پیشگیری ، تشخیص و در مان و مراقبت بیماری ها

- پیشگیری و کنترل بیماری ها به ویژه بیماریهای غیر واگیر (دیابت ، فشار خون ، سرطان ، بیماریهای مزمن تنفسی)
- کنترل و پیشگیری از ۴ عامل خطر (کم تحرکی ، تغذیه نا سالم ، مصرف الکل و دخانیات)
- تشکیل پرونده سلامت

د) ایجاد محیط کار سالم

- شناسایی و کنترل عوامل فیزیکی (صدا ، روشنایی ، رطوبت ، سرما ، گرما ، ارتعاش ، تشعشعات)
- شناسایی و کنترل عوامل شیمیایی (گرد و غبار ، دود و مه ، گاز و بخار ، حلال های بهداشتی)
- شناسایی و کنترل عوامل بیولوژیکی (باکتری ها ، ویروس ها ، انگل ها و ..)
- شناسایی و کنترل عوامل ارگونومیکی و شرایط عدم تطابق کار با شغل و بالعکس
- شناسایی و کنترل عوامل روانی و عدم تامین بهد اشت روان شاغلین
- بررسی الگوی تغذیه

اولویت اقدامات مورد انتظار جهت کارکنان با توجه به بسته سلامت :

- خطر سنجی سکتة های قلبی ، مغزی در ۱۰ سال آینده
- بررسی عوامل خطر ۴ گانه (تغذیه نامناسب ، کم تحرکی ، مصرف دخانیات و الکل)
- ارائه خدمات پیشگیری ، تشخیص و درمان و مراقبت بیماری های فشار خون بالا ، دیابت و دیس لیپیدمی)
- ارائه خدمات پیشگیری ، تشخیص زود هنگام و غربالگری سر طان روده بزرگ
- ارائه خدمات پیشگیری ، تشخیص زود هنگام و غربالگری سر طان پستان در بین خانم ها
- ارائه خدمات پیشگیری ، تشخیص زود هنگام و غربالگری سر طان دهانه رحم در بین خانم ها
- ارائه خدمات مشاوره ترک سیگار برای کارکنان سیگاری

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز
مدیریت پرستاری

- بهبود و ارتقای شاخص پوسیدگی دندان و ... حد اقل به میزان ۱۰ در صد در سال
- غربالگری بیماری سل و ارزیابی و طبقه بندی و ارجاع بیماران
- ارائه خدمات واکسیناسیون شامل واکسیناسیون هپاتیت B، دیفتی، کزاز مادران باردار ، انفلو انزا برای کارکنان دچار بیماریهای مزمن ریوی و ضعف ایمنی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز
مدیریت پرستاری

استاندارد شماره ۱ : اقدامات عمومی برای ارتقاء سلامت

حیطه مدیریت سازمان :

- ۱- تشکیل شورای سلامت حداقل ۵ نفر به انتصاب ریاست سازمان ، در اداره های زیر ۵۰ نفر لازم نیست
- ۲- تدوین برنامه عملیاتی
- ۳- تشکیل پرونده سلامت کارکنان
- ۴- انتصاب فردی بعنوان رابط یا کارشناس سازمان (در اداره زیر ۳۰۰ نفر نیاز نیست)
- ۵- ایجاد خود ارزیابی دوره ای

ایجاد محیط حمایتی :

- ۱- برگزاری نمایشگاه health fair یا جشنواره سازمان (تغذیه سالم ، آموزش سلامت ، غربالگری رایگان ، معاینه رایگان). سازمان زیر ۵۰ نفر نیاز نیست
- ۲- تشکیل گروه های حامی سلامت در سازمان ، عمدتاً گروههای مجازی و حتی غیر رسمی
- ۳- امکان ارزیابی (چکاپ) سلامت بدو استخدام سالیانه توسط پزشک (ارجاع به مراکز بهداشتی ، خرید خدمت، استخدام پرسنل آموزش دیده)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز
مدیریت پرستاری

استاندارد شماره ۲: حیطه تغذیه سالم و کنترل وزن

رهبری و کنترل سازمان :

- ۱- تشکیل کمیته تغذیه زیر نظر شورای سلامت (سازمان زیر ۳۰۰ نفر نیاز نیست)
- ۲- دریافت نظرات کارکنان در خصوص ارتقاء تغذیه از طریق برگزاری جلسه هم اندیشی رئیس سازمان با کارکنان
- ۳- جلسات حمایت خارج سازمان در جهت ارتقاء سلامت تغذیه کارکنان مانند قرارداد بستن با رستوران و تعیین کارشناس رابط تغذیه

ایجاد محیط حمایت کننده :

- ۱- رعایت استانداردهای بهزیستی مانند تهیه غذا در رستوران سازمان از طریق رعایت چک لیست بهداشت محیط سازمان زیر ۵۰ نفر لازم نیست)
- ۲- نصب پوستر های تغذیه سالم
- ۳- انتخاب های سالم تغذیه ای در جلسات سازمان (میوه ، سبزیجات ، غلات کامل ، آجیل بدون نمک ، لبنیات کم چرب)
- ۴- انتخاب های سالم تغذیه ای در بوفه سازمان (ادارات زیر ۵۰ نفر لازم نیست)
- ۵- انتخاب های سالم تغذیه ای در رستوران سازمان ادارات زیر ۵۰ نفر لازم نیست)
- ۶- وجود امکانات تهیه غذای سالم در سازمان (یخچال ، میکروویو، اجاق گاز)
- ۷- وجود فضای مناسب برای تغذیه کودکان با شیر مادر

حیطه آموزش و مداخلات فردی :

- ۱- اطلاع رسانی از طریق معرفی رسانه های آموزش (سایت آوای سلامت)
- ۲- امکان ویزیت کارشناس تغذیه یا متخصص تغذیه از طریق خرید خدمت یا ارجاع
- ۳- تهیه دستورالعمل های آموزشی مانند پمفلت و فیلم آموزشی در حیطه تغذیه سالم
- ۴- آموزش گروهی توسط فرد مدعو در امر تغذیه

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز
مدیریت پرستاری

استاندارد شماره ۳: فعالیت بدنی

حیطه رهبری و مدیریت سازمانی :

- ۱- تشکیل کمیته ارتقاء فعالیت‌های بدنی زیر نظر شورای سلامت (ادارات زیر ۳۰۰ نفر لازم نیست)
- ۲- نظر سنجی از کارکنان در رابطه با موانع محدودیت های فعالیت بدنی و علایق پرسنل بامصاحبه و جلسات هم اندیشی
- ۳- فعالیت‌های تشویق کننده کارکنان به افزایش فعالیت بدنی مانند برگزاری جلسه ، نمایشگاه سلامت ، و مشارکت مدیران
- ۴- جلب حمایت سازمان مانند مشارکت و همکاری اداره ورزشی و امکانات ورزشی شهرداری ها و یا عقد تفاهم نامه
- ۵- ثبت اطلاعات فعالیت بدنی کارکنان در پرونده سلامت کارکنان از طریق پرسنل (اداره زیر ۳۰۰ نفر لازم نیست)

حیطه محیط حمایت کننده :

- ۱- نصب پوستر یا موارد آموزشی تشویق فعالیت در محل سازمان
- ۲- تشویق کارکنان به استفاده از سیستم حمل و نقل عمومی
- ۳- تدوین و اجرای دستورالعمل سازمانی با هدف انجام فعالیت‌های بدنی کوتاه مدت
- ۴- تهیه امکانات و تجهیزات لازم جهت تشویق کارکنان به فعالیت های بدنی در هنگام استراحت کاری (تشک ، وزنه و...)
- ۵- ایجاد سالن ورزشی در سازمان یا تسهیل استفاده از سالن و امکانات ورزشی
- ۶- اجرای برنامه های پیاده روی گروهی کارکنان قبل از شروع زمان استراحت و بعد از ساعت کار
- ۷- برگزاری مسابقات داخلی و خارج سازمان

حیطه آموزش و مداخلات فردی :

- ۱- استفاده از بروشور و پمفلت آموزشی و معرفی رسانه های آموزشی در مورد فواید فعالیت بدنی
- ۲- تهیه و توزیع دستورالعمل ها در حیطه فعالیت های بدنی
- ۳- استفاده از کارشناس فعالیت بدنی برای مشاوره ارزیابی و ارائه توصیه های مناسب برای فعالیت های بدنی کارکنان
- ۴- برگزاری جلسات سخن رانی و کلاس آموزش توسط کارشناس فعالیت بدنی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز
مدیریت پرستاری

استاندارد شماره ۴: دخانیات

حیطه رهبری و مدیریت سازمانی :

- ۱- تشکیل کمیته کنترل مصرف دخانیات زیر نظر شورای سلامت (ادارات زیر ۵۰ نفر نیاز نیست)
- ۲- ابلاغ قانون کشوری منع مصرف دخانیات
- ۳- دریافت نظرات کارکنان در مورد فرصتها و روشهای کنترل دخانیات از طریق برگزاری جلسات هم اندیشی
- ۴- فعالیت های ترغیب شده کارکنان به پرهیز از دخانیات از طریق جلسات هم اندیشی از طریق برگزاری جلسه ، نمایشگاه سلامت
- ۵- جلب حمایتی برون سازمانی مانند قرارداد با کلینیک ترک دخانیات با دعوت از کارشناس مورد نظر

حیطه محیط حمایت کننده :

- ۱- نصب علائم منع مصرف دخانیات
- ۲- منع روشن نمودن دخانیات
- ۳- تشکیل گروههای حامی یا مجازی افراد ترک کننده سیگار

حیطه آموزش و مداخلات فردی :

- ۱- امکان ویزیت کارشناس جهت دریافت مشاوره و خدمات ترک سیگار
- ۲- اطلاع رسانی در مورد مضرات دخانیات و روشهای ترک از طریق معرفی رسانه های آموزش (سایت آوای سلامت)
- ۳- تهیه پمفلت و بروشور ، فیلم آموزشی یا دستورالعمل در حیطه کنترل دخانیات
- ۴- تشکیل گروه های آموزش و یا استفاده از آموزش دهنده مهمان

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز
مدیریت پرستاری

استاندارد شماره ۵: سلامت روان و استرس شغلی

حیطه رهبری و مدیریت سازمانی :

- ۱- تشکیل کمیته سلامت روان زیر نظر کمیته سلامت سازمان
- ۲- دریافت نظرات کارکنان در مورد کنترل عوامل سازمانی استرس شغلی (نوع برنامه کاری، حجم بالای کار، روابط با همکاران، رضایت شغلی از طریق برگزاری جلسات هم اندیشی)
- ۳- جلب حمایت سازمان های خارجی جهت ارتقاء سلامت کارکنان (دعوت کارشناس سلامت روان از معاونت بهداشتی)
- ۴- تحت پوشش قرار دادن خانواده کارکنان در برنامه سلامت کارکنان
- ۵- در نظر گرفتن تسهیلات حمایت مالی کارکنان مانند وام در مواجهه با مشکلات غیر قابل پیش بینی
- ۶- تکریم بازنشستگان

حیطه محیط حمایت کننده :

- ۱- ایجاد محیط مناسب برای فعالیتهای گروهی در سازمان
- ۲- برگزاری برنامه های گروهی مانند تور تفریحی یا تشکیل گروه ورزشی
- ۳- ایجاد امکانات مراقبت از فرزندان مانند مهد کودک (ادارات زیر ۵۰ نفر نیاز نیست)
- ۴- برقراری امکانات مهارت آموزشی مرتبط با شغل

حیطه آموزش و مداخلات فردی:

- ۱- برگزاری آموزشهای بدو استخدام و باز آموزی شغلی (قوانین حقوق کار، آموزش مهارتهای شغلی)
- ۲- فراهم نمودن امکانات ویزیت کارشناس سلامت روان جهت ارزیابی سلامت روانی و میزان استرس شغلی و انجام مشاوره
- ۳- معرفی رسانه های آموزشی مناسب
- ۴- تهیه و توزیع پمفلت و بروشور یا فیلم آموزشی و دستورالعمل ها در حیطه کنترل استرس شغلی و ارتقاء سلامت روان
- ۵- تشکیل گروههای آموزشی و آموزش توسط آموزش دهنده مهمان (مدیریت تعارض، مدیریت زمان، مهارتهای زندگی، مدیریت خشم، مدیریت حل مسئله، سلامت زناشویی، فرزند پروری)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز
مدیریت پرستاری

استاندارد شماره ۶: حوادث محیط کار ، کمکهای اولیه و فوریت‌های پزشکی

حیطه رهبری و مدیریت سازمانی :

- ۱- تشکیل کمیته حوادث محیط کار زیر نظر شورای سلامت سازمان (ادارات زیر ۵۰ نفر لازم نیست)
- ۲- برگزاری جلسات هم اندیشی جهت دریافت نظرات کارکنان (فرصتهای کاهش حوادث محیط کار ، شناسایی راهکارها و اجرای آن)
- ۳- ترغیب کارکنان به گزارش حوادث و near to miss (ارسال نامه ، برگزاری جلسه ، برگزاری نمایشگاه سلامت)
- ۴- جلسات حمایت خارج سازمان (دعوت از کارشناس مرتبط)
- ۵- ثبت اطلاعات حوادث کار

حیطه محیط حمایت کننده :

- ۱- اعمال تغییرات توصیه شده در برنامه پیشگیری از حوادث محیط کار سازمان
- ۲- در دسترس بودن و آمادگی ابزار کمکهای اولیه در سازمان و آمادگی در بلایا
- ۳- دسترسی مناسب به پلکان و راه فرار
- ۴- ایجاد ایمنی تجهیزات الکتریکی
- ۵- انبارش ایمن مواد

حیطه آموزش و مداخلات فردی :

- ۱- آمادگی و اطلاع رسانی در مورد پیشگیری از طریق رسانه آموزشی در حیطه پیشگیری از حوادث و نحوه برخورد با اوزانس های مهم پزشکی (سکته قلبی و مغزی)
- ۲- تهیه و توزیع پمفلت و فیلم آموزشی یا دستورالعمل در حیطه پیشگیری از حوادث کمک های اولیه
- ۳- تشکیل گروههای آموزشی و آموزش توسط آموزش دهنده مهمان

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز
مدیریت پرستاری

استاندارد شماره ۷ : خطر سنجی قلبی (پرفشاری خون ، چربی ، قند خون بالا) و غربالگری سرطان

حیطه مدیریت سازمانی :

- ۱- تشکیل کمیته خطر سنجی و غربالگری های مهم زیر نظر شورای سلامت (ادارات زیر ۵۰ نفر لازم نیست)
- ۲- برگزاری جلسات هم اندیشی جهت دریافت نظرات کارکنان در مورد فرصتهای اجرای خطر سنجی قلبی
- ۳- فعالیت های ترغیب کننده کارکنان برای شرکت در برنامه های خطر سنجی قلبی از طریق ارسال نامه و جلسه و نمایشگاه (ادارات زیر ۵۰ نفر نیاز نمی باشد)
- ۴- جلب حمایت خارج سازمانی برای ارتقای خطر سنجی قلبی و غربالگری های مهم مانند عقد تفاهم نامه و ... (زیر ۵۰ نفر لازم نیست)

حیطه محیط حمایت کننده :

- ۱- نصب پوستر و پمفلت

حیطه آموزش و مداخلات فردی :

- ۱- فراهم کردن امکان ویزیت توسط کارشناس خطر سنجی قلبی
- ۲- معرفی آوای سلامت
- ۳- تهیه و توزیع پمفلت و بروشور و فیلم آموزشی و دستورالعمل
- ۴- تشکیل گروههای آموزشی و آموزش توسط آموزش دهنده مهمان
- ۵- فراهم کردن امکان استفاده از خدمات مناسب پزشکی در افراد با ریسک بالا (دیابت ، فشار خون و کلسترول بالا)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز
مدیریت پرستاری

استاندارد شماره ۸: آشنایی با علائم و نشانه بیماریهای مهم

حیطه رهبری و مدیریت سازمانی :

۱- جلب حمایت خارج سازمان برای آشنایی کارکنان با بیماریهای مهم

حیطه آموزش و مداخلات فردی :

- ۱- معرفی آوای سلامت جهت اطلاع رسانی
- ۲- تهیه و توزیع پمفلت ، بروشور ، فیلم آموزشی و دستورالعمل
- ۳- تشکیل گروههای آموزشی و آموزش توسط آموزش دهنده مهمان

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز
مدیریت پرستاری

استاندارد شماره ۹: بیماریهای قابل پیشگیری با واکسن، مکمل غذایی

حیطه رهبری و مدیریت سازمانی:

۱- جلب حمایت خارج از سازمانی

حیطه آموزش و مداخله فردی:

- ۱- معرفی آوای سلامت جهت اطلاع رسانی در واکسیناسیون افراد
- ۲- تهیه پمفلت و بروشور و یا دستورالعمل
- ۳- تشکیل گروه های آموزشی و آموزش توسط آموزش دهنده مهمان

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز
مدیریت پرستاری

استاندارد شماره ۱۰: سلامت محیط کار

حیطه رهبری و مدیریت سازمانی :

- ۱- تشکیل کمیته ارگونومی زیر نظر شورای سلامت (ادارات زیر ۳۰۰ نفر لازم نیست)
- ۲- برگزاری جلسات هم اندیشی جهت دریافت نظرات کارکنان (فرصت‌های کاهش عوامل خطر فیزیکی ، شیمیایی و ارگونومی)

حیطه محیط حمایت کننده :

- ۱- ایجاد تعداد مناسب سرویس بهداشتی (تمیزی و در دسترس بودن)
- ۲- وضعیت مناسب سرویس بهداشتی (تمیز بودن و در دسترس بودن)
- ۳- فراهم کردن وسایل حفاظت فردی

حیطه آموزش و مداخلات فردی :

- ۱- اطلاع رسانی آوای سلامت (اطلاع رسانی عوامل خطر فیزیکی ، شیمیایی و ارگونومی)
- ۲- تهیه و توزیع پمفلت ، بروشور ، دستورالعمل
- ۳- تشکیل گروه‌های آموزشی و آموزش توسط آموزش دهنده مهمان

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز
مدیریت پرستاری

چک لیست ارزیابی استاندارد شماره (۱۰) سلامت محیط کار جهت کارکنان

تاریخ تهیه: ۹۷/۵/۹

تاریخ بازدید:

نام مرکز / بخش:

حیطه رهبری و مدیریت سازمانی	موارد ارزیابی		توضیحات					۹۰-۱۰۰	۷۰-۹۰	۵۰-۷۰	۲۵-۷۰	<۲۵		
								۴	۳	۲	۱	۰		
حیطه رهبری و مدیریت سازمانی	کمیته ارگونومی برگزار می گردد		زیر نظر کمیته سلامت											
	جلسات هم اندیشی با کارکنان برگزار می گردد		تعیین فرصت های کاهش عوامل خطر فیزیکی - شیمیایی- ارگونومی											
حیطه محیط حمایت کننده	سرویس های بهداشتی جهت کارکنان به تعداد مناسب موجود است		-											
	سرویس های بهداشتی کارکنان تمیز می باشد .		-											
	سرویس بهداشتی فرنگی در دسترس می باشد .		-											
	وسایل حفاظت فردی جهت کارکنان موجود است		-											
حیطه آموزش و مداخلات فردی	پمفلت یا پوستر تهیه و توزیع شده است		شناسایی عوامل فیزیکی و شیمیایی و ارگونومی و مقدار مجاز آن											
	دستور العمل تهیه شده است		شناسایی عوامل فیزیکی و شیمیایی و ارگونومی و مقدار مجاز آن											
	گروه های آموزشی تشکیل شده است .		-											
	از آموزش دهنده مهمان جهت آموزش استفاده می گردد		-											
نمره مکتسبه به درصد :			امتیاز نهایی:											
عالی : ۹۰-۱۰۰%			خوب : ۷۰-۹۰%			عالی : ۹۰-۱۰۰%			خوب : ۷۰-۹۰%			عالی : ۹۰-۱۰۰%		

نام و امضاء ارزیابی شونده :

نام و امضاء ارزیاب :

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز
مدیریت پرستاری

منابع :

بسته خدمات پایه سلامت کارکنان دولت (مرداد ماه ۱۳۹۷)

دستورالعمل اجرایی بسته خدمات پایه سلامت کارکنان